

ת"פ 61978/03/23 - מדינת ישראל נגד גברין אבו מחארב

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 61978-03-23 מדינת ישראל נ' אבו מחארב
תיק חיצוני:

בפני מאשימה נגד נאשם
כבוד השופטת, סגנית הנשיא נועה חקלאי
מדינת ישראל
גברין אבו מחארב
החלטה

1. בפני בקשת ב"כ הנאשם להורות למאשימה להמציא לו תעודת חיסיון, ובהעדרה לחשוף את פרטי המודיע באופן מיידי.
2. כנגד הנאשם הוגש ביום 27.3.23 כתב אישום המייחס לו עבירה של הקמה או הפעלה של מתקן גז טעון היתר ללא היתר, בניגוד לסעיפים 2(2), 9, 50(א)(1)(2) לחוק הגז הפחמימיני המעובה, התשפ"א 2020. מעובדות כתב האישום עולה כי ביום 10.5.22 אחסן הנאשם בחנות מכולת שבבעלותו 29 מיכלי גפ"מ, ובכך הפעיל מתקן גז ללא היתר כדין.
3. ביום 22.5.23 התקיים דיון ראשון במסגרתו ביקש ב"כ הנאשם דחיה לצורך צילום חומר החקירה והידברות. בשל כך נדחה הדיון ליום 17.7.23.
4. בין לבין, הוגשה בקשה זו לקבל פרטי המודיע הנוגע לאירוע.
5. לטענת ב"כ הנאשם קריאת חומר החקירה מעלה באופן ברור וחד משמעי כי בתיק זה ישנו מודיע. לדבריו אין בתיק החקירה תמצית של המידע ואף אין תעודת חיסיון. לטענתו, אי מסירת פרטי המודיע פוגעת קשה מנשוא בהגנת הנאשם. על כן מבקש הוא לקבל לאלתר את פרטי המודיע, אלא אם כן יש תעודת חיסיון ואז מבקש לקבלה לאלתר.
6. ב"כ המאשימה בתגובתו ציין כי פקחי משרד האנרגיה נטלו חלק בפעולה משולבת עם משטרת ישראל, וגופי אכיפה נוספים. לפקחי משרד האנרגיה לא היה כל ידע לגבי מודיע ולכן אין בתיק החקירה כל חומר או אינדיקציה לכך. בעקבות פניית ב"כ הנאשם נערכה בדיקה ממנה עלה כי היה בידי המשטרה מידע מוקדם שלא היה ידוע למשרד האנרגיה. ועל כן תוגש בקשה לקבלת תעודת חיסיון, ולפיכך מבוקשת מבית המשפט ארכה לקבלת תעודת החיסיון.
6. ב"כ הנאשם בהתייחסו לתגובת המאשימה ציין שלא ברורה עמדתה בדבר העדר אינדיקציה לקיומו של מידע, שכן ניתן להבין זאת בקריאה

ראשונית בלבד של חומר החקירה. לדבריו, אין הצדקה ליתן פרס למאשימה ויש להורות לה לחשוף את כל חומר החקירה, לרבות פרטי המודיע.

דין

7. אין מחלוקת כי זכות העיון בחומר החקירה עומדת לנאשם מעת שהוגש נגדו כתב-האישום. על התביעה להצטייד בתעודת החיסיון הדרושה לה מבעוד מועד, היינו לפני הגשת כתב האישום, ולכלול את התעודה במסגרת חומר החקירה הגלוי, שבו יורשה הנאשם לעיין.
8. הטענה כי לא היה ידוע למאשימה כי קיים מידע, אין בה כדי להכשיר את התקלה, בוודאי בשים לב שבקריאה ראשונה של חומר החקירה ניתן היה להבין כי קיים מידע רלוונטי.
- לפיכך, הגשת כתב האישום כנגד הנאשם בטרם הוצאה תעודת חיסיון איננה תקינה.
9. השאלה בה יש להכריע היא האם לחייב את המאשימה לחשוף את המידע שמבקשים לחסות כבר עתה, או שיש הצדקה לאפשר למאשימה לעכב את מסירת חומר החקירה הנ"ל עד להוצאת תעודת חיסיון.
10. עניין דומה נדון בבש"פ 687/96 גיל נ' מדינת ישראל (18.7.99) שם נקבעו הדברים הבאים:

"אכן, הטלת חיסיון בדיעבד על חומר חקירה, שבמועד הגשת כתב-האישום נחשב כחומר חקירה גלוי, ושלנאשם כבר קמה לגביו זכות עיון, אינה עניין של מה בכך, ובשיקולי החלטתו אם לקיים בעינו חיסיון כזה או להסירו, רשאי בית-המשפט להתחשב (כדי משקלם הראוי) גם בנתונים אלה. אך האיחור בהוצאת התעודה, כשלעצמו, אינו גוזר את דינו של החיסיון לבטלות. הלוא ייתכן שהחיסיון אכן נדרש להגנתו של אינטרס ציבורי חשוב, ושאיך מתוך שגגה ("שגיאה טכנית", כלשון השופט המלומד) לא דאגה הרשות החוקרת להוצאתה מבעוד מועד של תעודת חיסיון. על מה ולמה יורה בית-המשפט להתעלם מן החיסיון, גם אם נוכח לדעת, שהאיחור בהוצאת התעודה לא הפר את האיזון בין העניין הציבורי, שהחיסיון נועד להגן עליו, לבין צורכי הגנתו של הנאשם?! כשם שההכרעה בשאלה אם להורות על גילוייה של ראייה חסויה, מחייבת איזון והעדפה בין אינטרסים מנוגדים, של הציבור מזה ושל הנאשם מזה, כך אף ההכרעה בשאלה אם איחור בהוצאתה של תעודת חיסיון צריך להשפיע על קיומו בעינו של החיסיון, חייבת להתבסס על בחינת נסיבותיו של המקרה הנתון."

ראו גם דברי בית המשפט העליון בבש"פ 6453/10 אליהו עמר נ' מדינת ישראל (12.9.10):

"הימנעותה של המדינה מלהגיש בקשה כאמור אינה פוגמת בהכרח בתוקפה של תעודת החיסיון לכשתוצא, ואינה מחייבת אותה לאפשר לסנגוריה לעיין לאלתר בחומר הנוגע לאותה תעודה. על בית המשפט להפעיל שיקול דעתו, ולבחון אם הנזק מאי גילוי החומר להגנתו של הנאשם עולה על התועלת ממתן פרק זמן נוסף לתביעה להוצאת התעודה. במסגרת שיקול הדעת יינתן משקל, בין היתר, לפרק הזמן שחלף מאז הגשת כתב האישום, להיקפו של חומר הראיות ומהותו, וכן לקושי האובייקטיבי שבו דובר לגבש תעודת חיסיון בטרם או מייד לאחר הגשת כתב האישום. לצד זה תינתן הדעת לזכותו של הנאשם לחירות, ככל שזה מוחזק במעצר, וכן לנסיבות הקונקרטיים הרלוונטיות למקרה. אין יסוד אפוא לקבוע שעצם הוצאת התעודה שלא במועד הגשת כתב האישום מחייבת בהכרח גילוי של החומר נושא הבקשה לחיסיון לאלתר."

11. בענייננו, אין מדובר בנאשם שהוא עצור, אין מדובר במי ששווה בתנאים מגבילים. טרם ניתן מענה לכתב האישום. בשלב זה עוד לא ברור אם תוצא תעודת חיסיון, אם לאו, אין בפני נתונים האם החיסיון דרוש להגנה על אינטרס חשוב, ואין בפני נתונים באשר לפגיעה בהגנת הנאשם. כך שבשלב זה טרם בשלה העת לערוך את האיזונים הנדרשים, ולקבוע האם

נוטה הכף לטובת מסירת המידע שמבקשים לחסות.

12. על כן, בנסיבות שבפני, והגם שהיה על המאשימה להגיש את כתב האישום לאחר שהיא כבר מחזיקה בידה תעודת חיסיון, ניתנת למאשימה אורכה בת 60 יום לצורך הוצאת תעודת חיסיון. המאשימה תמציא לב"כ הנאשם את התעודה מיד עם קבלתה. משכך, אינני מחייבת את המאשימה להמציא להגנה כבר עתה את חומר החקירה לגביו מבוקש חיסיון.

13. כמובן, ככל ותוגש תעודת חיסיון, שמורה להגנה הזכות להגיש עתירה לגילוי ראיה, במידה ותמצא לנכון, וזו תישקל לגופה על בסיס הנתונים שיציגו הצדדים.

המזכירות תשלח העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, י"ז אב תשפ"ג, 04 אוגוסט 2023, בהעדר הצדדים.